

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-06-20

HSN 2016-0715

Handläggare:
Elisabeth Höglund

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2016-08-30, P 21

Yttrande över motion 2016:7 av Pia Ortiz Venegas m.fl. (V) om inrättandet av äldre vårdcentraler

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsdirektören ska yttra sig över motion 2016:7 av Pia Ortiz Venegas m.fl. (V) om inrättandet av äldre vårdcentraler. I motionen föreslår Pia Ortiz Vega .m fl. (V) att uppdrag ges åt hälso- och sjukvårdsnämnden att inrätta äldre vårdcentraler i Stockholms läns landstings sjukvårdsutbud.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-06-20
Motion 2016:7 av Pia Ortiz Venegas m.fl. (V) om inrättandet av äldre vårdcentraler

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för äldre och multisjuka.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Husläkarverksamheten är befolkningens förstahandsval vid behov av hälso- och sjukvårdsinsatser och verksamhetens målgrupp omfattar alla åldrar. I det förfrågningsunderlag som gäller för husläkarverksamheter anges tydligt att äldre personer med stora och sammansatta vårdbehov är en prioriterad patientgrupp och särskilt framhålls kraven på att målgruppen ska erbjudas fasta och kontinuerliga vårdkontakter.

En stor andel av besöken på länets husläkarmottagningar görs av äldre. Under 2015 utgjordes cirka hälften av läkarbesöken av personer 65 år och äldre. Motsvarande andel av distrikts- och sjuksköterskebesöken uppgick till cirka 80 procent.

Det finns precis som framhålls i motionen ett behov av att ytterligare förstärka vården av de äldre. Utöver vad som anges i motionen ser förvaltningen ett behov av att de äldre erbjuds en ökad tillgänglighet, tid till längre samtal, fasta vårdkontakter och en mer sammanhållen vård som

sammantaget bidrar till att man upplever en ökad trygghet med hälso- och sjukvården.

För att stimulera husläkarmottagningarna att utveckla vården av de äldre utgår från och med 2016 en särskild ersättning till de mottagningar som under året inrättar särskilda äldremottagningar för personer 75 år och äldre. Äldremottagningarna ska vara en integrerad del av verksamheten på samma sätt som de exempel som anges i motionen och grundläggande krav på mottagningarna är att de ska erbjuda de äldre:

- möjlighet att ringa direkt till mottagningen, utan knappvalskrav
- en fast vårdkontakt vid behov
- besök eller annan kontakt samma eller nästkommande dag

Ytterligare krav för att äldremottagningen ska godkännas är att husläkarmottagningen kan redovisa vilka arbets sätt som tillämpas för att uppnå ovanstående krav, inklusive krav på regelbundna läkemedelsgenomgångar och vårdplaneringar.

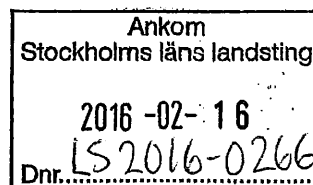
Sedan årsskiftet har 141 husläkarmottagningar ansökt och blivit godkända för att inrätta äldremottagningar. Således finns i dag redan ett stort antal särskilda mottagningar för äldre som en del i Stockholms läns landstings sjukvårdsutbud. I stort erbjuder dessa mottagningar samma vård som de äldrevårdscentraler som föreslås i motionen. Enligt förvaltningens bedömning kommer de äldremottagningar som startar under innevarande år att på länsövergripande nivå få ett bättre genomslag än de äldrevårdscentraler som tidigare prövats i enskilda kommuner och stadsdelar. Förvaltningens förslag är därför att de äldremottagningar som nu inrättas som en integrerad del i en stor andel av länets husläkarmottagningar följs upp och utvärderas som underlag för ett ställningstagande till hur framtida särskilda mottagningar för äldre ska organiseras.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef

Stockholms läns landsting
2016-02-16

2016:7

Motion av Pia Ortiz Venegas (v) om inrättandet av äldrevårdcentraler

En äldrevårdcentral, ÄVC, är en vårdcentral med specialistkunskaper inom äldrevård och utgör ett komplement till den vanliga husläkarmottagningen. ÄVC erbjuder hemsjukvård och tar ett samordnande ansvar för den äldres hela behov av vård och omsorg.

ÄVC kan utgöra en integrerad del av den vanliga vårdcentralen, som Västerläkarna 70+ i Göteborg. Där arbetar läkare med specialisering inom Geriatrik tillsammans med äldresjuksköterskor som samordnar patienternas samtliga behov inom vård och omsorg. Läkarna arbetar både på den vanliga vårdcentralen och på ÄVC och patienterna kan själva välja vilken av mottagningarna de vill besöka. Vårdcentralen i Knislinge, Region Skåne, har en äldrevårdsmottagning för äldre 75+ som bland annat erbjuder vårdplanering i hemmet, eget väntrum och ett eget telefonnummer för tidsbokning, utan knappval. Det har tidigare funnits äldrevårdcentraler även i Stockholms län, i Hökarängen och Solna, men de kunde tyvärr inte få fortsätta då Vårdval Stockholm infördes inom primärvården 2008.

Många äldre har flera olika kroniska sjukdomar och tar ofta många olika mediciner samtidigt som kroppens förmåga att bryta ner medicinerna försämrats. Gruppen svårt sjuka äldre söker sig ibland till akutmottagningarna för besvär som hade kunnat undvikas med en bättre, mer förebyggande primärvård. Möjligheter till längre läkarbesök, återkommande läkemedelsgenomgångar, hembesök och kontinuerliga kontakter med äldresjuksköterska ger goda förutsättningar för förebyggande arbete, helhetssyn och trygghet för den äldre. Yrkesgrupper som arbetsterapeut, apotekare, kurator, dietist och fysioterapeut kan med fördel kopplas till en äldrevårdcentral för att tillsammans med geriatrisk specialistläkare och äldresjuksköterska arbeta med förebyggande åtgärder.

Geriatriken i Stockholms läns landsting är främst inriktad på slutenvård och på många av länets husläkarmottagningar är det svårt att få en fast läkarkontakt. Det kan dessutom vara långa väntetider för att få ett längre besök hos sin läkare. I de områden där det bor många äldre skulle därför en äldrevårdcentral utgöra ett bra komplement.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

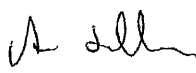
att uppdra åt Hälso- och sjukvårdsnämnden att inrätta äldrevårdcentraler i Stockholms läns landstings sjukvårdsutbud

Pia Ortiz Venegas

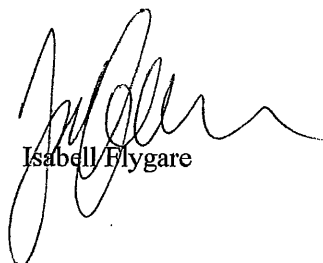

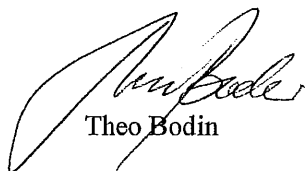
Håkan Jörnehed

Gunilla Roxby-Cromvall

Anna Sehlin

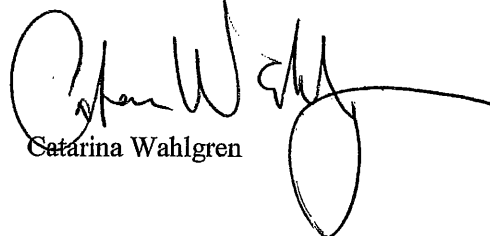

Birgitta Sevefjord

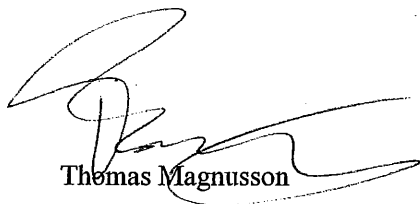

Isabell Flygare

Theo Bodin

Petteri Louhema

Catarina Wahlgren

Thomas Magnusson